

РЕШЕНИЕ

№ 13089

гр. София, 14.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав, в
публично заседание на 13.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **9974** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба, подадена от Л. Б. Л.-П., с адрес в [населено място], чрез адв. Св.Д. срещу Решение № 06-00-371/16.09.2024г. на изпълнителния директор на Национален център за информация и документация /НЦИД/, с адрес в [населено място].

С жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, постановено от некомпетентен орган, при неспазване на установената форма, допуснато съществено нарушение на административно-производствените правила, допуснати противоречия с материални разпоредби и несъответствие с целта на закона.Иска се решението да бъде отменено и преписката да бъде върната за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона.Претендира се присъждане на разноски.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от процесуален представител. Представени са и писмени бележки.

Ответникът - изпълнителният директор на НЦИД с писмено становище от 10.10.2024г., допълнено със становище от 01.11.2024г. оспорва жалбата като неоснователна.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

На 10.10.2018г. жалбоподателката подаде заявление в НЦИД с вх. № 06-00-371 за признаване на диплома за висше образование на образователно-квалификационни степени /ОКС/ „Бакалавър“ по специалност „Бизнес науки/Счетоводство и финанси/“, издадена от „Университет в Ш.“, Великобритания. В заявлението е посочено, че държава по седалище на завършеното

висше училище е Великобритания, а място на провеждане на обучението е в [населено място], Гърция. Със заявлението е представена диплома, според която обучението е проведено от „С. свободен университет“ в [населено място], Гърция.

На 26.10.2018г. жалбоподателката уведомила НЦИД, че желае доброволно прекратяване на процедурата по академично признаване.

Със заявление от 30.08.2024г. Л. П. е поискала възобновяване на процедурата по академично признаване.

В отговор на запитване от НЦИД, с писмо университета в Ш., Великобритания е уведомил, че жалбоподателката се е обучавала в периода от 01.10.2003г. до 30.09.2006г. в бакалавърска програма, след завършването, на която е придобила образователно-квалификационна степен „бакалавър на изкуствата“, покрила е всички предвидени дисциплини и е издържала съответните изпити по специалност „Бизнес науки/счетоводство и финанси/“ на 18.07.2006г..

Представен е Договор между Ш. университет, Великобритания, колежа CITY Liberal Arts /Градски колеж за свободни изкуства/ [населено място], Гърция и дружеството G.E,Strategakis Ltd /“Джи И Стратегакис“ ООД [населено място], Гърция. Договорът е влязъл в сила на 01.10.2002г. и е със срок до 30.09.2007г.. С договора страните са се споразумели при спазване на условията му колежът да провежда обучение по програмите, одобрени от университета и упоменати в приложенията към договора, с цел завършване на тези програми от студентите в колежа и получаване на базова или на по-висока академична степен, сертификат или диплома от университета.

В преписката са приложени: превод на диплома, издадена от Шефилдският университет, с която се удостоверява, че след надлежно положен изпит на 18.07.2006г. на жалбоподателката е присъдена образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, специалност „Бизнес науки/счетоводство и финанси/“ и превод на академична справка.

Със заповед от 29.01.2024г. министърът на образованието и науката е определил състав на Съвета по академично признаване. Изпълнителният директор на НЦИД със заповед от 16.02.2023г. е определил секретаря на Съвета по академично признаване и заместниците му в случай на отсъствие.

На 12.09.2024г. е проведено заседание на Съвета по академично признаване. На заседанието присъствали определените със заповедта на министъра на образованието и науката - председател и трима от членовете. За заседанието е изготвен протокол, в който е записано, че членовете на Съвета изслушали и обсъдили експертните становища на длъжностните лица и консултантите по представените документи за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища и взели решение по т.П.1 да се откаже на Л. П. признаване на основание чл.12, ал.1 във вр. с чл.10, ал.2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Решението е мотивирано с това, че представения от заявителката документ за признаване е издаден от чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение на висшето училище за част от системата ѝ на светско висше образование, но обучението е проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират по законоустановения ред. Посочено е, че съгласно чл.16 от Конституцията на Република Гърция обучение за придобиване на степен на висшето образование се провежда единствено от държавни образователни институции и съгласно чл.16, т.8 създаването на институции на университетско ниво от частни лица е забранено. Записано е и, че Солунският свободен университет в [населено място], Гърция получава лиценз за провеждане на професионално обучение едва през 2008г. по реда на Закон

3696/2008 в Гърция, който урежда само нетрадиционно професионално обучение, провеждано от колежи на територията на Гърция след средно образование, но не и академично висше образование по смисъла на гръцката Конституция.

С Решение № 06-00-371/16.09.2024г. изпълнителния директор на НЦИД, на основание чл.12, ал.1 и ал.2 във вр. с чл.11 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища /Наредбата/ и чл.23, ал.2 от Правилника за устройството и дейността на Националния център за информация и документация е отказал признаване на висше образование на Л. П. на базата на диплома на ОКС „Бакалавър“ по специалност „Бизнес науки/Счетоводство и финанси/“, издадена от „Университет в Ш.“, Великобритания, след обучение, проведено в [населено място], Гърция. Решението е мотивирано с мотивите на Съвета по академично признаване.

Решението е съобщено на жалбоподателката на 18.09.2024г.. Жалбата е подадена на 30.09.2024г.

В преписката е приложен превод на чл.16 от Конституцията на Република Гърция. Според ал.1 изкуството и науката, научните изследвания и обучението се извършват безплатно и това е задължение на държавата. В т.8 на чл.16 от Конституцията е записано, че създаването на институции на университетско ниво от частни лица е забранено.

Жалбоподателката е представила удостоверения, издадени през 2016г. за признаване на образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ в Университет Ш. във Великобритания на други лица, провели обучение в Гърция и извадки от регистъра за академично признаване от НАЦИД по заявления от 2022г. и 2023г.

С Апостил /специално удостоверение, с печат за заверка на документ от държавата, в която документът е издаден/, с дата 20.02.2020г., ръководителят на отдел „Колежи“ при министерство на образованието и религиозните въпроси, Гърция е удостоверил, че на компанията с търговско име „CITI COLLEGE LIMITED LIABILITY COMPANY“ е предоставен лиценз за колеж №108278/ IA/05-08.2013 /официален държавен вестник /ФЕК/ 2012/в/14-8-2013/, с действащо име „CITY COLLEGE“, в съответствие с разпоредбите на алинея 03, параграф 0, член първи на закон 4093/2012 и член 30 от закон 4111/2013, който лиценз е актуализиран с решение №3118/K1/9.1.2017 /ФЕК 193/B/30.1.2017/.Посочено е също, че предлаганите програми за обучение, съгласно Приложение № 199169/ IA/27-12.2013 към лиценз № №108278/ IA/05-08.2013 за „CITY COLLEGE“ и измененията в Приложенията от 2014г., 2015г. и 2016г. „CITY COLLEGE“ предлага бакалавърски и магистърски програми за обучение, базирани на споразумение за валидиране с Университета в Ш., Великобритания.Програмите за обучение и сградната инфраструктура на колежа са приложени към лиценза.

В Апостил, с дата 12.09.2021г., издаден от ръководител на дирекция „Информация“, DOATAP - Гръцки NARIC е посочено, че АТЕЕН Гърция отговаря за оценяването на професионалната еквивалентност на чуждестранни дипломи за висше образование, издадени от признати университети, след завършване на програма за обучение в колеж в Гърция, свързан с чуждестранния университет.Посочено е, че дипломи, предлагани от колежи в Гърция, се признават като професионално еквивалентни на дипломите за висше образование, предлагани от гръцката формална образователна система, съгласно процедурите и условията на подточка 16 от Закон 4093/2012 на Гърция. Освен това е посочено и че дипломи, издавани преди 2009г. се признават със задна дата от гръцките власти въз основа на Директива 89/48/ЕИО „за обща система за признаване на дипломи за висше образование, издадени след завършване на професионално образование и обучение с продължителност поне три години“, Директива 92/51/ЕИО „за втора обща система за признаване на професионално образование и обучение като

допълнение към Директива 89/48/ЕИО“ и Директива 2005/36/ЕС „за признаване на професионални квалификации“ и тези права били разширени със задна дата за квалификациите, вече придобити от завършилите такива хомологационни споразумения. Изрично е посочено, че диплома, издадена от университета в Ш. след обучение в „CITY COLLEGE“ може да получи професионално признание от компетентните гръцки власти.

Представена е заповед от 27.07.2004г. на министъра на образованието и науката, с която В. Г. е назначена за изпълнителен директор на НЦИД.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е допустима. Подадена е от адресат на акта, в законоустановения срок и срещу подлежащо на оспорване решение.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл.7, ал.1 и ал.2 от Наредбата процедурата по признаване на висше образование на образователно-квалификационни степени "бакалавър" и "магистър" придобити в чуждестранни висши училища се провежда при условия и по ред, определени със съответните правилници на висшите училища и с устройствения правилник на Националния център за информация и документация.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган в съответствие с чл.23, ал.2 от Правилника за устройството и дейността на НЦИД – изпълнителният директор на центъра.

Обжалваното решение е постановено при неизяснени обстоятелства относно правната уредба, касаеща придобиването на степен на висше образование в Гърция към момента на постановяването му. Органът се е позовал само на Конституцията на Гърция. В съдебното производство се установи наличие на закони и Президентски указ №38/10 касаещи признаването на висше образование в Гърция. Не са обсъдени и действащите актове на територията на ЕС – Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион, подписана на 11 април 1997г. в Л. и ратифицирана със закон, приет от 38-о Народно събрание на 15.03.2000г., обн. ДВ, бр.25 от 28.03.2000г., в сила от 1.07.2000г. /Лисабонска конвенция за признаване на квалификациите/, Директива 89/48/ЕИО, Директива 92/51/ЕИО и Директива 2005/36/ЕС.

Не са представени доказателства и че при постановяване на оспореното решение е взет предвид съответният правилник на висшето училище, издало дипломата, предвид установеното с чл.7, ал.1 и ал.2 от Наредбата.

В решението не са изложени мотиви и за посочените в чл.11, ал.2 от Наредбата показатели за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, както следва: начин на приемане на студентите; продължителност на обучението; общ хорариум на изучаваните учебни дисциплини и/или придобити кредити; съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват фундаменталната, специалната и специализиращата подготовка; съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват теоретичната и практическата подготовка; резултатите от обучението като съвкупност от придобитите знания, умения и компетентности през периода на обучение; начин на дипломиране. В протокола за проведеното на 12.09.2024г. заседание на Съвета по академично признаване е посочено, че решението е взето след като членовете на Съвета изслушали и обсъдили експертните становища на длъжностните лица и консултантите по представените документи за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища. От съдържанието на протокола не става ясно дали изложените мотиви са експертни становища на длъжностни лица

и консултанти по представените документи или обективират решението на Съвета. В протокола не са посочени поименно участвалите в заседанието експерти /без право на глас/ и към протокола не са приложени писмените им становища.

Спазени са изискванията на чл.8 от Наредбата за подаване на заявление от лицето, желаещо признаване на висше образование и за прилагане на съответните документи, поради което заявлението е подлежало на разглеждане.

Признаването на висше образование на образователно-квалификационни степени "бакалавър" и "магистър" включва: 1. проверка на статута на висшето училище, издало документите по чл. 4, ал. 1; 2. проверка на автентичността на документите по чл. 4, ал. 1 и оценяване съответствието на данните от тях с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България; 4. вземане на решение за признаване на образователно-квалификационна степен на висшето образование с професионална квалификация, когато тя е посочена в дипломата, за отказ тя да бъде призната, или за прекратяване на процедурата /чл.10 от Наредбата/.

Съгласно чл.12, ал.1 от Наредбата признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се отказва, когато се установят съществени различия между данните от представените документи и държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България, както и когато: 1. е представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за висше образование и не е издаден при условията на чл. 4, ал. 1; 2. е представена диплома, издадена от чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение на висшето училище за част от системата ѝ на светско висше образование, но обучението е проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират по законоустановения ред. В случая органът се е позовал на чл.12, ал.1, т.2 от Наредбата, след като е приел, че Солунският свободен университет /City Liberal Studies/ в [населено място], Гърция е получил лиценз за провеждане на професионално обучение едва през 2008г. по реда на Закон 3696/2008, който урежда само нетрадиционно професионално обучение, провеждано от колежи на територията на Гърция след средно образование, но не и академично образование по смисъла на гръцката Конституция. Със събраните по делото доказателства този извод на органа се опровергава.

С Апостил, от 12.09.2021г. /неоспорен от ответника/ се установява, че дипломи, предлагани от колежи в Гърция, се признават като професионално еквивалентни на дипломите за висше образование, предлагани от гръцката формална образователна система, съгласно процедурите и условията на подточка 16 от Закон 4093/2012 на Гърция, и че дипломи, издавани преди 2009г. се признават със задна дата от гръцките власти въз основа на Директива 89/48/ЕИО, Директива 92/51/ЕИО и Директива 2005/36/ЕС, както и че диплома, издадена от университета в Ш. след обучение в „CITY COLLEGE“ може да получи професионално признание от компетентните гръцки власти. Мотиви относно посочените директиви и Закон 4093/2012 на Гърция в оспореното решение не са изложени, поради което не е ясно органът взел ли ги е предвид и ако ги е обсъдил защо е постановил отказ.

Съгласно чл.2, §1 на ДИРЕКТИВА 2005/36/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации, директивата се прилага към всички граждани на държава-членка, включително упражняващите свободни професии, които желаят да упражняват регламентирана професия в друга държава-членка, различна от държавата, в която са придобили своите професионални квалификации, като самостоятелно заети или като заети лица. А според § 14 от Преамбюла -

Механизмът за признаване, въведен с Директиви 89/48/ЕИО и 92/51/ЕИО, остава непроменен и като последица от това титулярът на диплома, удостоверяваща успешното завършване на обучение след средното образование с минимална продължителност от една година, следва да получи достъп до регламентирана професия в държава-членка, където за достъп до такава професия се изисква притежаване на диплома, удостоверяваща успешното завършване на висше или университетско образование с продължителност четири години, независимо от това за какво равнище се отнася изискваната от приемащата държава-членка диплома. И обратно, когато достъпът до регламентирана професия е обвързан с успешното завършване на висше или университетско образование с продължителност повече от четири години, такъв достъп следва да се разреши само на лица, притежаващи диплома, удостоверяваща успешно завършване на висше или университетско образование с продължителност не по-малка от три години. Позоваванията на отменените директиви се приемат като позовавания на настоящата директива, а актовете, приети въз основа на тези директиви, не се засягат от отмяната /чл.62/. С решение от 23.10.2008г. по дело № C-274/05 на СЕС, т.35 е прието, че чл.1, б.„а“ и чл.3 от Директива 89/48 следва да се тълкуват в смисъл, че приемащата държава членка е длъжна, при спазване на разпоредбата на чл.4 от директивата, да признае диплома, издадена от компетентен орган на друга държава членка, дори когато тази диплома е издадена след обучение, получено изцяло или отчасти в приемащата държава членка, и според законодателството на последната държава не е призната като диплома за висше образование, като това тълкуване не поставя под съмнение отговорността на Република Гърция за съдържанието на образованието и организацията на образователната система /т.36/. С т.48 на същото решение е прието, че разпоредбата на чл.10, §1, б.б, б.аа и б.бб от Указ 165/2000 на Гърция противоречи на чл.8, §1 от Директива 89/48, тъй като предоставя правомощия на орган на приемащата държава членка да проверява фактически елементи, които по силата на чл.8, §1 са окончателно установени с удостоверения и документи, издадени от компетентните органи на държавата членка по произход. От посоченото решение на СЕС следва, че диплома, издадена от университета в Ш. след обучение в „CITY COLLEGE“ може да получи професионално признание от компетентните гръцки власти и това няма да противоречи на Конституцията на Гърция.

От изложеното следва, че органът не е събрал необходимата информация и не е изложил аргументи за относимата правна уредба за признаване на висше образование на жалбоподателката, последица от което са допуснати процесуални нарушения и нарушение на материалния закон. Жалбата е основателна.Оспореното решение следва да се отмени, а преписката да се върне на органа за ново произнасяне.

Предвид изхода на спора основателна е претенцията на жалбоподателката за

присъждане на разноси в размер на 865,00 лв.. Представени са доказателства за заплатен адвокатски хонорар в размер на 850,00 лв. /договор за правна защита и съдействие, платежно нареждане – л.16, л.33/, за платена държавна такса в размер на 10,00 лв. /л.83/ и за такса за съдебно удостоверение – 5,00 лв. /л.129/ или общо разноси в размер на 865,00 лв. Възражение за размера на разноските не е направено от ответника.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 и чл.173, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 06-00-371/16.09.2024г. на изпълнителния директор на Национален център за информация и документация, с адрес в [населено място].

ИЗПРАЩА преписката, по подаденото заявление от Л. Б. Л. – П., на изпълнителния директор на Национален център за информация и документация [населено място] за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Национален център за информация и документация, с адрес в [населено място] да заплати на Л. Б. Л. – П., с ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място] сумата 865,00 лв., разноси по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховен административен съд в 14 дневен срок от получаване на съобщението.

СЪДИЯ: